

PAPILDUS NOTEIKUMI

- 10)** Nekad neparakstiet līgumu, kas satur punktu, nosakot, ka jūs esat atbildīgs par **personāla atlases maksu** vai citām starpnieku izmaksām darbā pieņemšanas procesā. Tas nav pareizi.
- 11)** Neparakstiet līgumu, kas ļauj darba devējam ieturēt vai paturēt kādu daļu no jūsu algas līguma darbības laikā. Jums pienākas **pilna nopelnītā darba samaksa** līguma laikā.
- 12)** Pārliecinieties, ka līgumā skaidri norādīts **darba veids**, ko aģentūra piedāvās jums, un informācija par nepieciešamo pieredzi vai kvalifikāciju.
- 13)** Neparakstiet līgumu, kas satur jebkādu punktu, kas ierobežo jūsu tiesības pievienoties, kontaktēties, konsultēties vai tikt pārstāvētam no arodbiedrības puses pēc jūsu izvēles. **Pievienšanās arodbiedrībai ir jūsu pamattiesības.**
- 14)** Pārliecinieties, ka jums ir iedota **līguma kopija**, ko esat parakstījis, kā arī līguma grozījumi un papildinājumi. Saglabājiet to. **Jebkādām izmaiņām līgumā jābūt abpusēji saskaņotām.** Šaubu gadījumā konsultējieties ar savu arodbiedrību.

LĪGUMA IZBEIGŠANA

- 15)** Pārbaudiet **līguma izbeigšanas nosacījumus**, tostarp to, kādu laiku iepriekš darba devējam ir jāiesniedz paziņojums par jūsu darba līguma izbeigšanu
- 16)** Atcerieties ... lai kādi būtu noteikumi un apstākļi, jebkurš līgums / vienošanās, ko jūs noslēdzat brīvprātīgi, vairumā jurisdikciju tiks uzskatīts par **juridiski saistošu.**

KAS MĒS ESAM

Starptautiskā pārtikas, lauksaimniecības, viesnīcu, restorānu, ēdināšanas, tabakas un to saskarozaru darbinieku asociācijas (www.iuf.org) un tās reģionālā organizācija Eiropas Pārtikas, lauksaimniecības, tūrisma arodbiedrību federācija (www.effat.org) pārstāv vairāk nekā 12 miljonus darbinieku, kuri ir nodarbināti lauksaimniecībā un plantācijās, pārtikas un dzērienu sagatavošanā un ražošanā, viesnīcās, restorānos un sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumos, un visos tabakas apstrādes posmos.

Mēs cīnāmies par visu strādājošo tiesībām šajās nozarēs ar **400 dalīborganizāciju atbalstu un sadarbību 125 valstīs visā pasaulē.**

LV

UZSĀKT DARBU

GALAS PĀRSTRĀDES NOZARĒ

Pirms parakstāt līgumu ar pagaidu darba aģentūru, IUF un EFFAT ieteikumi par Jūsu darba līgumu

Ja darba devējs jūs ir nosūtījis strādāt uz citu Eiropas Savienības valsti uz ierobežotu laiku, jūs tiek uzskatīts par **norīkotu darbinieku**. Pagaidu darba aģentūra jūs pieņem darbā un nosūta jūs uz noteiktu laiku uz citu uzņēmumu.

! Darbā jums ir pienākums pildīt instrukcijas, ko saņemat no **uzņēmuma**, kurā jūs faktiski veicat savu darbu, bet **pagaidu darba aģentūra** paliek jūsu kontaktpunkts attiecībā uz maksājumu veikšanu un darba apstākļiem, piemēram, darba laiku un brīvdienu laiku.

Vislabākā garantija pienācīgiem nodarbinātības nosacījumiem ir parakstīt līgumu saskaņā ar arodbiedrības koplīgumu vai saskaņā ar valsts Darba likumu kodeksu.

! Ja neesat pārliecināts par to, ko darīt, sazinieties ar **vietējo arodbiedrību**, lai saņemtu turpmākus ieteikumus. **Darba inspekcijas** lielā daļā valstu arī sniedz konsultācijas darbiniekiem (parasti bez maksas), kad darbinieks ir stājies darba attiecībās ar darba devēju.

Te ir vispārīga kontrollapa, kurai sekot, pirms jūs noslēdzat līgumu:

PARASTAIS LĪGUMS

- 1) Uzstāt uz rakstisku līgumu.** Neparakstiet līgumu, ko jūs nesaprotat, un, ja rodas šaubas, sazinieties ar vietējo arodbiedrību.
- 2) Nekad neparakstiet tukšu līguma veidlapu** vai līgumu, kas sasaista jūs ar jebkādiem noteikumiem un nosacījumiem, kas nav norādīti, vai nav jums zināmi. Piesargieties no jebkādiem noteikumiem un nosacījumiem, kas nepatiesi nosaka, ka jūs strādājat pats sev. **Viltus pašnodarbinātība ir nepareiza** un nozīmē, ka jums ir mazāk sociālo tiesību nekā darbiniekiem.
- 3) Pārbaudiet, vai līgums, ko jūs parakstāt, atsaucas uz koplīgumu** vai valsts Darba likumu kodeksu. Ja tā ir, tad pārliecinieties, ka jūs esat pilnībā informēti par minētā koplīguma nosacījumiem un glabājiet tā kopiju kopā ar savu līgumu. Palūdziet savu vietējo arodbiedrību, lai tā nodrošina jūs ar šī koplīguma kopiju.
- 4) Pārliecinieties, ka līguma darbības termiņš** ir skaidri norādīts. Jebkurām izmaiņām saskaņotajā līguma termiņā jābūt ar abpusēju piekrišanu.

DARBA ALGA UN DARBA LAIKS

- 5) Vienmēr pārliecinieties, ka līgumā ir skaidri noteikta algas likme un kā tā tiks aprēķināta.**
- 6) Pārliecinieties, ka paredzētās darba stundas līguma laikā ir skaidri noteiktas.** Tas pats attiecas uz **virsstundām**.

APMAKSĀTS IKGADĒJAIS ATVAĻINĀJUMS

- 7) Pārliecinieties, ka līgumā ir skaidri noteikts, cik dienas apmaksātu atvaļinājumu līguma laikā jūs saņemsiet.**

TRANSPORTA UN MĀJOKĻA IZMAKSAS

- 8) Ja jūs esat norīkots darbinieks, pārliecinieties, ka līgumā ir skaidri noteikts, kā jūsu transporta un mājokļa izdevumi tiks apmaksāti.**
 - Darbiniekiem, kuri dzīvo darba devēja piešķirtā mājoklī, jābūt nodrošinātiem ar bezmaksas **transportu** starp mājvietu un darba vietu.
 - Darbiniekam, kuram nav pamatotas iespējas atgriezties savā dzīvesvietā tajā pašā dienā, jāpiešķir **mājoklis bez maksas**.

SOCIĀLĀS NODROŠINĀŠANAS PABALSTI

- 9) Pārliecinieties, ka līgumā ir skaidri noteikts, kā jūsu sociālā nodrošinājuma pabalsti tiks izmaksāti un kurā vietā.**

